

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool Hillegem - Borsbeke te HILLEGEM

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Pedagogisch geheel	131921-110106
Instellingsnummer	110106
Instelling	Vrije Basisschool Hillegem - Borsbeke
Directeur	Karliën TEIRLINCK
Adres	Ledebergstraat 106 - 9550 HILLEGEM
Telefoon	09-360.17.56
Fax	09-360.17.56
E-mail	vbshiwibo@telenet.be
Website	www.vbshiwibo.be
Bestuur van de instelling	Kath.Vrije Basiss. Hillegem
Adres	Ledebergstraat 106 - 9550 HILLEGEM
Scholengemeenschap	Sint Lieven KBO
Adres	Kerkstraat 12 - 9550 HERZELE
CLB	Vrij CLB Zuid - Oost - Vlaanderen
Adres	Burgschelde 7 - 9700 OUDENAARDE
Dagen van het doorlichtingsbezoek	15-09-2016; 16-09-2016; 19-09-2016
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	19-09-2016
Datum bespreking verslag met de instelling	07-10-2016
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Guy DE ROOVER
Teamleden	Dirk PIQUEUR, Thierry DE VOS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 ADMINISTRatieve SITUERING	5
2 SAMENVATTING	5
3 DOORLICHTINGSFOCUS.....	8
3.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	8
3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	8
4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	9
4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?.....	9
4.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands.....	9
4.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming.....	9
4.1.1.3 Vaststellingen voor het kleuteronderwijs: Nederlands en muzische vorming.....	9
4.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands.....	12
4.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming	14
4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	17
4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	17
4.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	17
5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	19
5.1 Leerbegeleiding	19
5.2 Evaluatiepraktijk.....	20
6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL.....	22
7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL.....	25
7.1 Wat doet de school goed?.....	25
7.2 Wat kan de school verbeteren?.....	25
7.3 Wat moet de school verbeteren?.....	25
8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	26
9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	26

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
  2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
  3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
  - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
    - ♦ het onderwijsaanbod
    - ♦ de uitrusting
    - ♦ de evaluatiepraktijk
    - ♦ de leerbegeleiding.
  - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
  - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
  - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
  - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
  - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
  - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 ADMINISTRATIEVE SITUERING

Sinds 1/9/2016 omvat de school met instellingsnummer 110106 enkel nog de vestigingsplaatsen in Hillegem en Borsbeke. Sinds 1 september 2016 is de vestigingsplaats Wijnhuize immers afgesplitst van het instellingsnummer 110106 en vormt dus de autonome Vrije Basisschool Wijnhuize met als instellingsnummer 131921.

2 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de Vrije Basisschool Hillegem-Borsbeke met instellingsnummer 110106 en over de Vrije Basisschool Wijnhuize met instellingsnummer 131921. Tot vorig schooljaar vormden de vestigingsplaatsen Hillegem, Borsbeke en Wijnhuize nog één school met een gezamenlijke directie. Sinds 1 september 2016 is de vestigingsplaats Wijnhuize afgesplitst van het instellingsnummer 110106. Het is een autonome vrije basisschool met één kleuterklas en drie graadklassen in de lagere afdeling. Vrije Basisschool Hillegem-Borsbeke heeft twee vestigingsplaatsen met telkens een kleuter- en een lagere afdeling. Beide scholen vormen een pedagogisch geheel en hebben hetzelfde schoolbestuur.

De directeur van de Vrije Basisschool Hillegem-Borsbeke werkt voltijds. De directeur van de Vrije Basisschool Wijnhuize combineert het ambt met een deeltijdse opdracht als zorgleerkracht in zijn school. Samen vormen ze het directieteam voor de beide scholen.

Hillegem, Borsbeke en Sint-Lievens-Esse (Wijnhuize) zijn drie deelgemeenten van het landelijke Herzele. In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen.

Op basis van het vooronderzoek van 8 september 2016 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens de doorlichting onderzocht. Ze ging in de kleuterafdeling de inspanningen van het schoolteam na om voor Nederlands en muzische vorming de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor Nederlands en muzische vorming de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de leerbegeleiding en de evaluatiepraktijk én naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen voor Nederlands en muzische vorming in de kleuterafdeling wijst uit dat het team de ontwikkelingsdoelen in voldoende mate nastreeft. De lagere afdeling voldoet voor het leergebied Nederlands aan haar resultaatsverplichting, maar bereikt met de leerlingen in onvoldoende mate de eindtermen van muzische vorming.

De leerkrachten van de kleuterafdeling tonen aan dat de diverse domeinen van de onderzochte leergebieden gevarieerd en geïntegreerd aan bod komen. Ze gaan hierbij in voldoende mate leerplandoelgericht te werk maar het team is toe aan een grondige reflectie over de efficiëntie van de planningswerkwijze. In het thematisch aanbod houden alle leerkrachten rekening met de leef- en belevingswereld van de kleuters. Het is vestigingsplaatsafhankelijk in welke mate de leerkrachten erin slagen om een uitdagende speel- en leeromgeving te creëren waarin de kleuters geprikkeld worden tot experimenteren, exploreren en zich muzisch te ontwikkelen.

Het is eveneens leerkrachtafhankelijk in welke mate de speelleerplekken doelgericht afgestemd zijn op de auditieve en visuele taalontwikkeling van de kleuters. De teams van de kleuterafdelingen zetten sterk in op het stimuleren van de spreekdurf.

De kleuterafdelingen hebben voldoende oog voor de horizontale samenhang met andere leergebieden. Alle kleuterklassen beschikken over het nodige ontwikkelingsmateriaal om de talige en muzische ontwikkeling van de kleuters te prikkelen. De leerkrachten observeren en registreren met diverse instrumenten de ontwikkeling van de kinderen, maar de evaluatiepraktijk is weinig afgestemd op de na te streven leerdoelen. De klasleerkrachten realiseren een degelijke brede basiszorg. Met ondersteuning van het zorgteam zetten ze gepaste acties op om taalzwakkere kleuters te begeleiden in het taalverwervingsproces.

Het team van de lagere afdeling bereikt in voldoende mate de eindtermen voor Nederlands. De leerkrachten vertrouwen voor de toepassing van het leerplan vooral op een onderwijsleerpakket om de volledigheid, de continuïteit en de verticale samenhang te verzekeren. Diverse outputgegevens wijzen op een degelijk rendement van het onderwijsaanbod voor Nederlands. De teams van de lagere afdeling investeren sterk in het leesonderwijs, het leesplezier en de leesbevordering. Ze bewaken eveneens een degelijk evenwicht tussen creatief schrijven en het spellingsonderwijs en besteden de nodige aandacht aan de mondelinge taalvaardigheid. De evaluatiepraktijk binnen dit leergebied is evenwichtig en doelgericht.

De lagere afdeling bereikt met haar leerlingen in onvoldoende mate de eindtermen voor muzische vorming. Uit de gevoerde gesprekken en de documentenanalyse blijkt dat de leerkrachten het leerplan muzische vorming te weinig toepassen. De teams van de lagere afdeling bevinden zich in de fase van inventarisatie van muzische activiteiten met als doel een leerlijn uit te werken. Het ontbreekt aan een evenwichtig en gevarieerd aanbod tussen en vooral binnen de domeinen waardoor sommige bouwstenen en didactische werkvormen niet of te weinig aan bod komen. De leerkrachten gaan bij de keuze van de muzische activiteiten vooral intuïtief te werk. De professionalisering voor dit leergebied heeft nog onvoldoende geleid tot merkbare resultaten op de klasvloer met het oog op de implementatie van de visie, de uitgangspunten en de doelen van het leerplan. Het proces van beschouwen en creëren en het gericht selecteren van doelen voor muzische vorming zitten nog niet in de vingers van de meeste leerkrachten. De graduele opbouw en de verticale samenhang over de leerjaren heen ontbreken. Enkele muzische totaalprojecten getuigen van de zin voor horizontale samenhang met andere leergebieden en van de aandacht voor de talenten van de kinderen. De evaluatie- en de rapporteringspraktijk is veeleer beperkt op het vlak van doelgerichtheid en transparantie.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen in de focus maakt duidelijk dat de school vanuit een duidelijke zorgvisie reeds een mooi traject heeft afgelegd voor het proces van leerbegeleiding. De school beschikt over een structurele zorgwerking op school-, leerkracht- en leerlingenniveau met een duidelijke taakverdeling binnen het zorgteam. De klasleerkrachten staan in voor de preventieve basiszorg in een gestructureerde en veilige leef- en leeromgeving. Ze spelen door hun binnenklasdifferentiatie doelgericht in op de leerbehoeften van de individuele leerling. De verhoogde en de uitgebreide zorg sluiten hier bij aan. De interne professionalisering biedt een meerwaarde voor het verstrekken van de brede basiszorg en de verhoogde zorg. Het zorgoverleg kan nog aan doelgerichtheid winnen door heldere zorgvragen en evalueerbare acties te formuleren.

Het proces van de evaluatiepraktijk is in volle ontwikkeling en verloopt doelgericht. Het schoolbeleid heeft een duidelijke visie op evalueren en rapporteren maar nog niet alle leerkrachten integreren deze visie in hun klaspraktijk. De leerplannen zijn voor sommige leergebieden niet inspirerend bij de evaluatiepraktijk.

Het is persoonsgebonden in welke mate de leerkrachten doelgericht en transparant rapporteren over de evaluaties.

Het onderzoek naar het algemeen beleid toont aan dat de schoolteams over voldoende gezamenlijke doelgerichtheid beschikken met een degelijk beleidsvoerend vermogen en de nodige verantwoordelijkheidszin. De directeurs sturen aan op een functionele en participatieve besluitvorming en benutten diverse interne en externe overleg- en communicatiestructuren. De school koppelt haar teamgerichte nascholingen aan haar prioriteitenplan. Het is een uitdaging voor het schoolbeleid om in de ruime lijst van prioriteiten te selecteren of te prioriteren. Uit de analyse van het nascholingsplan blijkt de vernieuwingsbereidheid van sommige leerkrachten. De school neemt reeds verschillende initiatieven om op een gestructureerde wijze de eigen kwaliteit te bewaken en te verbeteren.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving leidt tot een gunstig advies. Het globaal preventieplan en het jaaractieplan dragen slechts recent bij tot de realisatie van een dynamisch welzijnsbeleid. Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden en van enkele aspecten van de wetgeving toont aan dat de school de onderzochte reglementering respecteert.

De onderwijsinspectie besluit haar erkenningsonderzoek op het vlak van de onderwijsdoelstellingen in de kleuterafdeling met een gunstig advies. De lagere afdeling krijgt een advies 'gunstig beperkt in de tijd' en moet werk maken van het leergebied muzische vorming met het leerplan als leidraad. De onderwijsinspectie rekent op de inzet en de veranderingsbereidheid van de teamleden om het prioritaire tekort weg te werken en verder te bouwen aan kwaliteitsvol onderwijs in beide afdelingen. Ze waardeert de inspanningen van alle schoolbetrokkenen en wenst de school veel succes.

3 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

3.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

4.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. De verschillende domeinen van het leergebied komen evenwichtig aan bod. De speelleerplekken en de ondersteunende materialen bieden voldoende kansen om de taalontwikkeling van de kleuters te stimuleren.

4.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied muzische vorming in voldoende mate na. Alle domeinen komen in voldoende mate, evenwichtig en geïntegreerd aan bod. De leerkrachten beschikken over een gevarieerd materiaalenaanbod. De kinderen krijgen de nodige kansen om hun muzische en creatieve talenten te verkennen en te ontwikkelen.

4.1.1.3 Vaststellingen voor het kleuteronderwijs: Nederlands en muzische vorming

<p>Curriculum</p> <p>Onderwijsaanbod</p> <p><i>Referentiekader</i></p> <p><i>Planning</i></p> <p><i>Evenwichtig en volledig</i></p> <p><i>Samenhang</i></p> <p><i>Brede harmonische vorming</i></p> <p><i>Actief leren</i></p>	<p>Het team van de kleuterafdeling heeft al een hele weg afgelegd en is nog verder zoekende om hun onderwijsaanbod af te stemmen op de leerplandoelen en de verwachtingen van de diverse leerplannen. In hun planningsdocumenten verwijzen de leerkrachten naar ontwikkelingsaspecten, leerlijnen uit het werkplan van de onderwijskoepel, leerplandoelen en soms decretale ontwikkelingsdoelen. Zowel uit de planningsdocumenten, de aangemaakte hoeken- en activiteitenfiches als uit de klaspraktijk blijkt dat de leerkrachten streven naar de toepassing van de leerplannen. Het team heeft nog niet ten gronde gereflecteerd over de efficiëntie van hun planningsmethode. De selectie van leerplandoelen gebeurt soms te weinig kritisch waardoor een lange lijst van doelen een vertekend beeld geeft van de effectief gerealiseerde doelen.</p>
--	--

Het is sterk leerkrachtafhankelijk in welke mate de leerkrachten vertrouwd zijn met de visie, de verwachtingen en de doelen van de respectievelijke leerplannen.

Het geïntegreerde aanbod houdt rekening met de leef- en belevingswereld van de kleuters en vertoont voldoende horizontale samenhang.

De klasinrichting en de speelleerplekken getuigen van de mogelijkheden om kleuters te laten experimenteren en exploreren. Het is echter verschillend van vestigingsplaats tot vestigingsplaats in welke mate leerkrachten kansen voorzien in hun activiteiten aanbod om de kleuters ook effectief te laten experimenteren.

De leerkrachten beschikken over een overzicht van algemene muzische leerdoelen die aansluiten bij het proces van beschouwen en creëren. Ze hebben eveneens een lijst met bouwstenen en verschillende werkvormen maar het ontbreekt nog aan expliciete afspraken en systematiek om deze te integreren in de klaspraktijk. De materialen en technieken komen vooral incidenteel voor tijdens het muzisch onderwijsaanbod.

Het ontbreekt voor muzische vorming aan een duidelijke leerlijn doorheen de kleuterafdeling. Momenteel inventariseren de leerkrachten voor de muzische domeinen hun lesonderwerpen op basis van hun gerealiseerd aanbod. Ze willen op die wijze de huidige situatie voor muzische vorming in kaart brengen.

De leerkrachten beschikken op afdelingsniveau in beperkte mate over concrete afspraken om de verticale samenhang te bevorderen voor onder meer didactische werkvormen bij muzische vorming en taalactiviteiten. Een aantal leerkrachten hebben in hun klasinrichting ruime aandacht voor zowel de visuele als de auditieve taalontwikkeling door middel van diverse en functionele spreek-, schrijf- en luisterhoeken. Het team investeert in initiatieven die de taalvaardigheid van de kleuters bevorderen: verteltassen, weekendkoffers, heen- en weerschriftjes, voorleesmomenten door oudere leerlingen, ...

De graduele begrippenlijst is voor de leerkrachten een informatiebron en een ondersteunend middel om de begripvorming bij kleuters te stimuleren.

Een aantal leerkrachten hanteert zeer expliciet werkvormen die de zelfsturing van de kleuters ondersteunen en hen helpen om hun leerproces in eigen handen te nemen.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Klasmanagement

De leerkrachten realiseren een authentieke en gestructureerde klasorganisatie met het oog op het ontwikkelen van ontluikende geletterdheid bij de kleuters.

De leerkrachten staan in voor een degelijk klasmanagement en een goede werksfeer. Hun aandacht voor het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters bevordert de creatieve inbreng. Ze hanteren een vlotte klasorganisatie met een functionele en gestructureerde klas- en hoekeninrichting.

De leerkracht van Wijnhuize slaagt er op een doordacht manier in om een vlotte onderwijsorganisatie op te zetten voor de kleuters met uiteenlopende leeftijden.

Materieel beheer De leerkrachten beschikken over voldoende duurzame materialen om de taalontwikkeling en de muzische ontplooiing van de kleuters te bevorderen.
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen Soms vullen de leerkrachten hun materialenaanbod aan met eigen ontwikkelingsmiddelen.

De inrichting van de meeste klassen stimuleert de ontluikende geletterdheid van de kleuters. In enkele klassen is er een uitgebreid en gevarieerd boekenaanbod waarmee de leerkrachten op een spontane manier de taalinteractie tussen de kleuters uitlokken.

In de klassen zijn voldoende muziekinstrumenten en diverse materialen aanwezig om muzische expressievormen te ondersteunen. De leerkracht van de kleuterklas in Wijnhuize beschikt mede hierdoor over een ruim assortiment ontwikkelingsmaterialen om tegemoet te komen aan de verschillende leeftijdsgroepen.

Materieel beheer De klassen zijn gehuisvest in ruime, uitnodigende en kleurrijke lokalen. De klas van Wijnhuize heeft de nodige ruimte om de kleuters van verschillende leeftijden aan hun trekken te laten komen.
Infrastructuur

Evaluatie Het is leerkracht- en vestigingsplaatsafhankelijk in welke mate de evaluatiepraktijk doelgericht is. Bij sommige leerkrachten verlopen de observaties van de kleuters vooral intuïtief.
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De evaluatiepraktijk voor Nederlands en muzische vorming mist samenhang en een duidelijk verband met het verstrekte onderwijsaanbod. De leerkrachten volgen de ontwikkeling van hun kleuters op aan de hand van losse observaties. Daarnaast hanteren ze een globale observatielijst en een digitaal instrument om binnen de verschillende ontwikkelingsdomeinen een aantal ontwikkelingsaspecten te scoren en te evalueren.

Het kindvolgsysteem is gericht op de harmonische ontwikkeling van de kleuters.

De leerkrachten streven een brede beeldvorming na door middel van gestandaardiseerde tests, overgangsgesprekken, observaties, zorgoverlegmomenten, ...

Evaluatie De kleuterafdeling investeert in een goede communicatie met ouders over de ontwikkeling van de kleuters door onder meer de organisatie van informatieavonden, oudercontacten, een heen- en weerschriftje, klasblogs, ...
Rapporteringspraktijk
Interne en externe communicatie

De leerkrachten betrekken zoveel mogelijk hun ouders bij individuele zorgcontacten.

Begeleiding De leerkrachten gebruiken de observaties van de ontwikkeling van de kleuters en de resultaten van tests nog te weinig om remediërende of preventieve interventies op te zetten. Het is bij de meeste leerkrachten nog geen verworvenheid om observaties doelgericht te analyseren en daarna het aanbod of de aanpak bij te sturen. Preventieve en remediërende interventies gebeuren vaak vanuit het buikgevoel van de leerkracht.
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Professionalisering De kleuterafdeling investeert in de professionalisering voor het inrichten van
Deskundigheidsbevordering uitdagende hoeken. Het effect van deze navorming is leerkracht- en
Nascholingen vestigingsplaatsafhankelijk.

4.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor Nederlands in voldoende mate. Het onderwijsaanbod is volledig, samenhangend en gradueel opgebouwd met voldoende aandacht voor alle taaldomeinen. De evaluatie verloopt doelgericht en efficiënt. De leerlingen krijgen de nodige kansen tot actief leren in een stimulerende leeromgeving.

<p>Curriculum</p> <p>Onderwijsaanbod</p> <p><i>Referentiekader</i></p> <p><i>Planning</i></p> <p><i>Evenwichtig en volledig</i></p> <p><i>Samenhang</i></p> <p><i>Brede harmonische vorming</i></p> <p><i>Actief leren</i></p>	<p>Diverse valide en betrouwbare outputgegevens wijzen erop dat de school met de leerlingen van de lagere afdeling de eindtermen voor Nederlands bereikt en het leerplan Nederlands toepast. De resultaten van eigen en vooral methodegebonden toetsen, externe toetsen, gestandaardiseerde tests, de resultaten uit het vervolgonderwijs, het leerlingen- en klasmateriaal, ... tonen aan dat de leerlingen goed scoren en de aangeleerde taalvaardigheden kunnen toepassen.</p>
--	---

De leerkrachten leveren de nodige inspanningen om de verwachtingen van het leerplan Nederlands in te lossen. De school heeft een duidelijke visie op goed taalonderwijs.

Het team hanteert consequent een onderwijsleerpakket om een evenwichtig en gegradeerd aanbod voor Nederlands te garanderen en het leerplan toe te passen. De leerkrachten staan in voor een samenhangend aanbod voor de verschillende domeinen van het leergebied.

De leerlingen krijgen tijdens de taalactiviteiten diverse kansen tot actief en zelfsturend leren. De meeste leerkrachten integreren geregeld actieve, coöperatieve werkvormen in hun klasorganisatie.

De aanwezige wandplaten in het klasbeeld of de individuele hulpmiddelen ondersteunen de leerstrategieën binnen het leergebied.

Het team van de lagere afdeling hecht veel belang aan het domein lezen en meer expliciet aan het bevorderen van de leesduur en het leesplezier van de leerlingen. Daartoe neemt de school diverse initiatieven: de inbreng van de boekenjuf, de deelname aan stimulerende taalactiviteiten zoals de jeugdboekenweek, voorlezen bij de kleuters, het bezoek van auteurs, de organisatie van tutorlezen, de voorleesweek en het niveaulezen, ... De school heeft de gewoonte om geregeld doelgerichte klasbezoeken aan de gemeentelijke bibliotheek te organiseren.

Het team van de lagere afdeling zorgt voor een evenwichtig schrijfaanbod met oog voor zowel de functionele, creatieve schrijfstrategische vaardigheden als voor het spellingonderwijs.

Spreken en luisteren krijgen de nodige impulsen. De onderwijzers creëren krachtige oefenkansen in allerlei functionele en betekenisvolle leersituaties. De organisatie van communicatieve werk- en groeiperingsvormen en de ondersteunende klasinrichting stimuleren de ontwikkeling van communicatieve en spreektechnische vaardigheden. Verschillende leerkrachten hanteren een uitgewerkte strategie om leerlingen doelgericht te begeleiden bij hun individuele spreekopdracht.

Het taalaanbod sluit aan bij de interesses en de leefwereld van de leerlingen. De lagere afdeling neemt initiatieven voor de realisatie van werkelijkheidsgericht en levendig taalonderwijs (bibliotheekbezoek, gedichtendag, toneelvoorstellingen, ...).

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Klasmanagement

De klasorganisatie verloopt gestructureerd en de klasinrichting is functioneel. In een positief leer- en leefklimaat krijgen de kinderen uitdagende kansen om talige leerinhouden te verwerven en hun taalvaardigheid te ontwikkelen.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

Alle klassen beschikken over de nodige leermiddelen om het taalvaardigheidsonderwijs vorm te geven. De aanwezige multimediale apparatuur is een meerwaarde voor het mondeling en schriftelijk taalgebruik.

De meeste klassen beschikken in hun klasbibliotheek over een gevarieerd boekenaanbod. In een aantal klassen heeft de functionaliteit, de kwaliteit en de aantrekkelijkheid van het boekenaanbod nog groeikansen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De leerkrachten evalueren de verschillende domeinen van het leergebied in voldoende mate. Ze gebruiken vooral toetsen van het onderwijsleerpakket, gestandaardiseerde tests en externe toetsen om de vorderingen voor Nederlands in kaart te brengen. Ook voor de minder meetbare taaldomeinen zoals spreken, luisteren, creatief schrijven en enkele aspecten van taalbeschouwing streven de meeste teamleden een doelgerichte evaluatiepraktijk na.

Evaluatie
Rapporteringspraktijk
Interne en externe
communicatie
Evenwichtig en volledig

De rapporteringspraktijk voor Nederlands is in alle klassen gericht op de evaluatie van zowel de mondelinge als de schriftelijke taalvaardigheid van de leerlingen. Het is leerkrachtafhankelijk in welke mate er doelgericht en transparant gerapporteerd wordt over de vorderingen.

In het leefhoudingenrapport voorziet het team ruimte om over de taalvaardigheidstalenten van de kinderen te rapporteren.

Begeleiding De leerkrachten wenden de outputgegevens aan om een goed beeld te krijgen over de taalontwikkeling en de taalvaardigheid van de leerlingen. Ze streven naar een doordachte aanpak van preventieve basiszorg voor Nederlands. De differentiatie is vooral gericht op tempodifferentiatie en verlengde instructie. De leerkrachten gebruiken differentiatiemogelijkheden van het onderwijsleerpakket op een zinvolle manier. Voor leerlingen met specifieke noden voorzien de teamleden aangepaste sticordimaatregelen.

Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Voor de organisatie van hun binnenklasdifferentiatie kunnen de klasleerkrachten soms een beroep doen op de ondersteuning van een zorgleerkracht.

De school hanteert een huistakenbeleid met differentiatiekansen.

Professionalisering De klasleerkrachten krijgen structurele, professionele ondersteuning vanuit het zorgteam om de brede basiszorg in hun klas te realiseren.

Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

Uit het nascholingsplan van de laatste jaren blijkt dat de school zowel door individuele als teamgerichte nascholingen heeft geïnvesteerd in het optimaliseren van een zorgbrede werking om de taalvaardigheid van de leerlingen te bevorderen.

Kwaliteitszorg De school gebruikte de externe resultaten van schriftelijke taalvaardigheidstoetsen om haar onderwijsaanpak binnen Nederlands bij te sturen. Analyse van de resultaten tot op het niveau van de vraagstelling is nog geen verworvenheid.

4.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt in onvoldoende mate de eindtermen van muzische vorming. Het onderwijsaanbod is onvolledig en onevenwichtig tussen en vooral binnen de muzische domeinen. Verticale samenhang over de leergroepen heen ontbreekt. De evaluatiepraktijk is te weinig afgestemd op de te bereiken leerdoelen. De aangewende onderwijstijd voor muzische vorming is in een aantal klassen te beperkt.

Curriculum De lagere afdeling beschikt onvoldoende over outputgegevens die aantonen dat de leerlingen de eindtermen voor muzische vorming bereiken.

Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De meeste leerkrachten zijn te weinig vertrouwd met de visie, de uitgangspunten en de doelen van het leerplan muzische vorming. Het is voor de meeste teamleden nog onduidelijk op welke wijze ze doelgericht bij de kinderen een muzische grondhouding kunnen ontwikkelen. Het ontbreekt op schoolniveau aan een doelgerichte strategie om het leerplan functioneel toe te passen.

Het muzisch onderwijsleeraanbod in de lagere afdeling is onvolledig en onevenwichtig tussen en vooral binnen de verschillende domeinen. Door het gebrek aan doeltreffende planningsdocumenten en/of door organisatorische omstandigheden - bijvoorbeeld bij duo-banen - hebben de leerkrachten vaak onvoldoende zicht op het totale aanbod dat een klas krijgt.

Momenteel en sinds vorig schooljaar inventariseert de lagere afdeling de muzische activiteiten op klasniveau. Ze lijsten hierbij voor de verschillende domeinen het lesonderwerp op teneinde binnen het leergebied een meer evenwichtig aanbod na te streven.

De leerkrachten plannen het muzisch aanbod vooral vanuit persoonlijke inzichten en interesses. Ze vertrekken doorgaans vanuit activiteiten en zelden vanuit vooropgestelde leerdoelen.

De leerkrachten beschikken over een overzicht met algemene doelen, bouwstenen en diverse didactische werkvormen. Dit instrument is onvoldoende functioneel om de klaspraktijk richting te geven.

Het ontbreekt aan duidelijke, concrete en transparante afspraken over de leergroepen heen zodat er weinig sprake is van verticale samenhang en graduele opbouw. Afstemming met voorafgaande of volgende leerjaren over de invulling van de lesactiviteiten, gebruikte materialen of technieken ontbreekt. De horizontale samenhang met onder andere de leergebieden Nederlands, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek is aanwezig.

Enkele muzische projecten (bijvoorbeeld de musical) en klasoverschrijdende activiteiten komen de brede harmonische vorming en het actief leren ten goede. Waardevolle initiatieven zoals het theaterbezoek betekenen een meerwaarde voor de muzische ontwikkeling van de kinderen.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd

De onderwijstijd voor muzische vorming komt in een aantal klassen in het gedrang omdat de geplande lestijden soms een andere invulling krijgen dan voorzien in het lessenrooster.

In sommige leerjaren werken de leerkrachten klasoverschrijdend of door middel van een doorschuifstelsel.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

Het team ging nog niet na of er voldoende materiaal beschikbaar is om alle leerplandoelen voor muzische vorming te realiseren.

Het aanbod van leermiddelen voor het domein muziek is bescheiden of niet echt binnen handbereik. Dit belemmert het gebruik ervan en daardoor de realisatie van sommige leerplandoelen.

De meeste leerkrachten integreren de beschikbare multimediale infrastructuur op een zinvolle manier om de muzische activiteiten te introduceren en uit te werken.

<p>Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Gericht op bijsturing</i></p>	<p>De evaluatiepraktijk voor muzische vorming gebeurt onvoldoende met het oog op de te realiseren leerplandoelen en is niet gericht op de bijsturing van muzische vaardigheden van de leerlingen. De leerkrachten zijn onvoldoende vertrouwd met de verwachtingen vanuit de deelleerplannen omtrent het evalueren van de muzische ontwikkeling van de leerlingen.</p> <p>De leerkrachten beschikken niet over afspraken omtrent het doelgericht evalueren van muzische vorming. Ze hanteren in beperkte mate criteria en beoordelen het muzisch proces en product vooral intuïtief en vrij oppervlakkig.</p> <p>De beschikbare evaluatiegegevens bieden geen representatief beeld over de bereikte leerdoelen en de verworven muzische vaardigheden. In het leefhoudingenrapport is er ruimte om over de muzische talenten van de leerlingen te rapporteren.</p>
<p>Evaluatie Rapporteringspraktijk</p>	<p>De meeste leerkrachten houden rekening met de schoolafpraak om over de verschillende muzische domeinen te rapporteren. Het is leerkrachtafhankelijk in welke mate de rapportering over de muzische ontwikkeling doelgericht en transparant gebeurt.</p>
<p>Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i></p>	<p>De leerlingendossiers en het leerlingvolgsysteem bevatten bijna geen informatie over de muzische ontwikkeling en de talenten van de kinderen. Dit verengt de beeldvorming over de totale persoonlijkheid van een kind en strookt niet met de visie van de school om intentionele aandacht te besteden aan de talenten van de leerlingen. Er is weinig tot geen gerichte leerbegeleiding bij het muzisch ontwikkelingsproces.</p>
<p>Professionalisering Deskundigheidsbevordering <i>Nascholingen</i></p>	<p>Uit het prioriteitenplan 2014-2015 blijkt dat het schoolteam een aanvang neemt met de uitwerking van het leergebied muzische vorming door het verzamelen van materialen en ideeën.</p> <p>Vorig schooljaar volgde tijdens een studiedag verdere verkenning. Deze teamgerichte nascholingen leiden onvoldoende tot een grondige en doeltreffende manier om het leergebied vorm te geven conform de verwachtingen van het leerplan.</p> <p>Het is voor de leerkrachten onduidelijk op welke wijze ze hun klaspraktijk met bijhorende werkvormen kunnen laten aansluiten bij de visie en de uitgangspunten van het leerplan. Er is op schoolniveau nog geen duidelijke en transparante strategie voor de implementatie ervan.</p> <p>Enkele individuele leerkrachten professionaliseerden zich inmiddels om de hedendaagse visie op muzische vorming meer te integreren in hun klaspraktijk.</p>

4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De organisatie en de uitvoering van het welzijnsbeleid situeren zich op het niveau van de scholengemeenschap Sint-Lieven KBO en omvat 6 scholen met in totaal 12 schoolinfrastructuren. Een halftijds preventieadviseur niveau 3 ondersteunt de plaatselijke directeur. Het onderzoek van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne betreft de school met respectievelijk instellingsnummer 110106 in Hillegem - Borsbeke en de school met instellingsnummer 131921 in Wijnhuize. De schoolgebouwen van beide scholen hebben de laatste schooljaren diverse renovaties en verbouwingen achter de rug. De scholen beschikken over de nodige instrumenten, verslagen en attesten. De directeur heeft het globale preventieplan en het jaaractieplan recent uitgewerkt tot een bruikbaar en overzichtelijk instrument in functie van een dynamisch welzijnsbeleid.

Het plaatsbezoek door de onderwijsinspectie wijst uit dat de scholen op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne mogelijke risico's preventief aanpakt of accuraat wegwerkt. Een aandachtspunt blijft de minimale comfortvoorwaarde in sommige klaslokalen bij warme weersomstandigheden. De uitwerking van een beheersplan legionella verdient de nodige aandacht.

De beide scholen voldoen aan de erkenningsvoorwaarde voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne en krijgen derhalve een gunstig advies.

4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

4.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure voor de definitieve uitsluiting, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja

• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	neen
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

5.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De school heeft verscheidene teksten waarin de visie op leerbegeleiding staat beschreven. Het team heeft een doelgerichte zorgwerking op de drie niveaus (school-, leerkrachten- en leerlingenniveau) uitgebouwd volgens de principes van het zorgcontinuüm.

De groepsleerkrachten spannen zich in om een brede basiszorg te realiseren. Ze zijn de spilfiguur van de eerstelijnszorg door middel van verlengde instructie, hoekenwerk en het gebruik van de differentiatiemiddelen uit de onderwijsleerpakketten. Daarnaast ontwikkelen sommige leerkrachten contractwerkjes met basis- en extra leerinhouden.

De basis- en de verhoogde zorg vertonen een positieve evolutie maar sommige interventies missen nog voldoende doelgerichtheid.

Ondersteuning De ondersteuning van de leerlingen door de zorgleerkrachten verloopt, conform de schoolvisie, in hoofdzaak klasintern.

De leerkrachten beschikken over een aantal instrumenten om de ontwikkeling van de kinderen in beeld te brengen: het kind- en leerlingvolgsysteem, de gestandaardiseerde tests, de eigen en methodetoetsen, de externe toetsen,...

Enkele leerlingen krijgen gon-begeleiding (geïntegreerd onderwijs).

De leden van het zorgteam coachen de groepsleerkrachten met het oog op de realisatie van een brede basiszorg. Het zorgteam ondersteunt de leerkrachten bij de leerbegeleiding van kinderen die een extra uitdaging nodig hebben.

Doeltreffendheid De leerkrachten beschikken over het nodige engagement en de geschikte instrumenten om de basiszorg te verstrekken.

De multidisciplinaire en de pré-multidisciplinaire overlegmomenten (pré-MDO's) dragen bij tot een doeltreffende leerbegeleiding in de groei naar een meer handelingsgerichte werking. In de pré-MDO's filteren de leerkrachten de zorgdossiers teneinde een efficiënt MDO te kunnen organiseren.

De leerkrachten komen tijdens de multidisciplinaire overlegmomenten (MDO's) te weinig tot het formuleren van een concrete zorgvraag en een doelmatige en gefaseerde aanpakstrategie om de verhoogde zorg efficiënt vorm te geven. De teamleden formuleren de hulpvraag niet of te algemeen en het ontbreekt aan concrete handelingsgerichte stappen en concrete zorgacties. Soms formuleren de leerkrachten wel algemene leerdoelen maar te weinig tussentijdse doelen die aansluiten bij het naaste ontwikkelingsniveau van de kinderen.

De school heeft nog geen systematiek om effecten van de zorgwerking na te gaan. Het is nog geen verworvenheid binnen het team om systematisch te reflecteren over de doeltreffendheid van sommige interventies.

Ontwikkeling Het schoolteam toont zich bereid om vernieuwingen door te voeren op het vlak van leerbegeleiding en doet hiervoor beroep op externe professionaliseringsinitiatieven.

De initiatieven die de school neemt, ondersteunen de leerkrachten om meer handelingsgericht te werken. Het team streeft daarbij een optimale afstemming na van het onderwijsaanbod op maat van de mogelijkheden en de noden van de kinderen.

Het nascholingsplan getuigt van de aandacht voor de nodige professionalisering in functie van een ontwikkelingsgerichte leerbegeleiding.

De leerkrachten verdiepen zich in de visie van het nieuwe M-decreet en in de verdere concretisering ervan.

5.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De evaluatiepraktijk van de school is in volle ontwikkeling. De lagere afdeling gaat voor een aantal leergebieden, waaronder Nederlands, doelgericht te werk. De leerkrachten evalueren ook de minder meetbare inhouden binnen Nederlands op een doelgerichte manier.

Om de visie op evalueren te concretiseren maakte het team afspraken maar niet alle leerkrachten volgen deze op. Sommige leerkrachten stappen niet mee in de visie op differentiëren binnen de evaluatie- en rapporteringspraktijk. Andere teamleden houden zich niet aan de afspraken om breed en doelgericht te evalueren en erover te rapporteren.

De school experimenteert met een leefhoudingenrapport waarmee ze wil aantonen rekening te houden met de talenten van de kinderen en met de principes over meervoudige intelligentie.

De school evalueert door toonmomenten; zelfevaluatie door leerlingen of het analyseren van fouten bij een toets is nog geen verworvenheid bij de leerkrachten.

De evaluatiepraktijk binnen het leergebied lichamelijke opvoeding sluit nog onvoldoende aan bij de visie, de uitgangspunten en de verwachtingen van het leerplan. De huidige evaluatiewijze is fragmentarisch, weinig doelgericht en onvoldoende ontwikkelingsgericht. Noch op het vlak van dominante persoons- en bewegingsdoelen met spreiding van de doelen over de verschillende bewegingsthema's, noch op het vlak van proces- en zelfevaluatie waarbij de leerling de norm is, getuigt de evaluatiepraktijk van een efficiënte en doordachte aanpak.

Door middel van observaties registreren de leerkrachten de vorderingen van de leerlingen over de leergebiedoverschrijdende eindtermen voor sociale vaardigheden en leren leren in het leefhoudingenrapport. Het is een uitdaging om de evolutie van de technische ICT-vaardigheden (Informatie- en Communicatietechnologie) bij de leerlingen in kaart te brengen en erover te rapporteren naar de ouders toe.

De evaluatiepraktijk leidt nog in beperkte mate tot het opzetten van gerichte interventies in het leerproces van de leerling of van effectieve ingrepen in de eigen didactische aanpak.

Ondersteuning De leerkrachten gebruiken vooral toetsen uit onderwijsleerpakketten om hun evaluatiepraktijk te realiseren. De diepgang waarmee de leerkrachten de resultaten van de evaluaties analyseren om in te spelen op de specifieke noden van de leerlingen is persoonsgebonden.

Doeltreffendheid Het ontbreekt aan een duidelijke link tussen het onderwijsaanbod, de vooropgestelde leerdoelen enerzijds en de evaluaties van de leerprestaties en de vorderingen van de kleuters anderzijds.

De evaluatiepraktijk van de kleuterafdeling mist systematiek en cohesie. Het ontbreekt aan duidelijke, concrete afspraken en beoordelingscriteria om de observaties en evaluaties van de vorderingen meer gelijkgericht uit te voeren. De evaluaties van de kleuters gebeuren vooral intuïtief en vanuit het buikgevoel van de leerkrachten.

Uit het overzicht van de laatste schooljaren blijkt dat de overgrote meerderheid van de leerlingen het getuigschrift basisonderwijs behalen en nadien degelijke resultaten behalen in het voortgezet onderwijs.

Ontwikkeling Op schoolniveau is de evaluatiepraktijk een prioriteit. Het schoolwerkplan bevat diverse documenten om de visie van het team omtrent de evaluatiepraktijk scherp te stellen. De school signaleert dat ze deze prioriteit op een procesmatige manier wil aanpakken en uitwerken. Het team volgde een studiedag rond breed evalueren met het oog op het aanpassen en bijsturen van de evaluatiepraktijk.

6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Besluitvorming, Kwaliteitszorg, Leiderschap, Visieontwikkeling De school profileert zich momenteel nog als een pedagogisch geheel met twee directeurs als leidinggevenden. In de realiteit is de ene directeur leidinggevende voor de twee vestigingsplaatsen Hillegem en Borsbeke van respectievelijk school met instellingsnummer 110106. Terwijl de andere directeur het ambt combineert met dat van zorgleerkracht in vestigingsplaats Wijnhuize met instellingsnummer 131921.

De leerkrachten ervaren hun directie als empathisch, betrokken, geëngageerd, luisterbereid en ondersteunend. De directeur creëert kansen tot inspraak binnen goed functionerende overlegstructuren. Er is in het team ruimte tot functionele participatieve besluitvorming maar indien nodig hakt de directie zelf knopen door.

Er is bij onderwijskundige en organisatorische beslissingen voldoende interne communicatie en overleg met de betrokken personeelsleden. De open en positieve werksfeer bevordert de gezamenlijke doelgerichtheid binnen het team. Het directieteam maakt er een punt van om 'samen school te maken' door op een open, eerlijke en respectvolle manier met elkaar in overleg te treden.

Verschillende werkgroepen ondersteunen het intern leiderschap hoofdzakelijk op organisatorisch vlak.

De meeste leerkrachten streven uitdrukkelijk naar het verstrekken van goed onderwijs en geven blijk van het nodige engagement.

De school heeft over diverse onderwijsaspecten visieteksten waarin ze vooral de wenselijke situatie beschrijft.

De school hecht veel belang aan het welbevinden van de leerlingen en neemt daartoe diverse initiatieven.

De personeelsvergaderingen hebben op geregelde basis plaats. Ze bevatten zowel onderwijskundige als organisatorische onderwerpen. Er is kans om in deelgroepen te overleggen over meer leerjaargebonden materie.

De school benut op een efficiënte wijze de informatiekkanalen om intern en extern te communiceren.

De school heeft haar visie op kwaliteitszorg gevisualiseerd door middel van een mindmap. Als aanzet voor een meer systematische kwaliteitsbewaking bevraagt de school de leerlingen, de ouders en de personeelsleden.

Vanuit een duidelijke visie op professionalisering ontwikkelt de school een systematiek om de prioriteiten te koppelen aan de nascholingsinitiatieven. In het prioriteitenplan van de laatste schooljaren beschrijft de school voor elk van de gekozen prioriteiten wat het team wil aanpakken of uitdiepen. Het is onduidelijk of deze prioriteiten allemaal dezelfde status hebben. Het ontbreekt aan een duidelijke prioritering.

Het is een uitdaging voor het schoolbeleid en het leerkrachtenteam om na te gaan in welke mate nascholingen effecten genereren tot op de klasvloer.

De systematische klasbezoeken en functioneringsgesprekken door de directeur dragen bij tot een verhoogde kwaliteitszorg.

Het team heeft slechts gedeeltelijk rekening gehouden met aanbevelingen uit externe evaluaties waardoor sommige werkpunten nog steeds van toepassing zijn. Uit de interne bevraging onder de leerkrachten heeft het team sterktes, zwaktes en bedenkingen geformuleerd. Uit deze bevraging blijkt dat de teamleden vooral focussen op organisatorische en in mindere mate op onderwijskundige aspecten van de schoolwerking.

Het uitgebreide digitale schoolwerkplan fungeert als een ondersteunend instrument en bevat meerdere verslagen, visieteksten, richtlijnen, ...

De directie drukt in een afsprakennota haar verwachtingen uit naar de leerkrachten toe met betrekking tot de opmaak van individuele planningsdocumenten.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen in kaart brengt. De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet acties op om de doorstroom te bevorderen.

Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt, sluiten grotendeels aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er expliciete aandacht voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap.

Het schoolteam heeft in beperkte mate zicht op de effecten van zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van de meeste teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

Talenbeleid Het schoolteam detecteert de talige noden van de leerlingen. De leerkrachten zorgen voor een klasklimaat en een klasinrichting waarin leerlingen met talige noden zich veilig voelen. Het klasmanagement is erop gericht om leerlingen met talige noden makkelijker en voldoende aan bod te laten komen tijdens het onderwijsleerproces. Leerkrachten bieden binnen de verschillende leergebieden taken aan die zowel de zwakkere als de sterke leerlingen voldoende kansen geven om ook op talig vlak te ontwikkelen.

De leerkrachten hanteren in de verschillende leergebieden werk- en groepeeringsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen.

Leerkrachten houden bij de evaluatie van de verschillende leergebieden rekening met de talige mogelijkheden van de leerlingen.

Het schoolteam neemt initiatieven om met de ouders, zowel schriftelijk als mondeling, op een heldere en verstaanbare wijze te communiceren.

7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerlingen van beide afdelingen krijgen ruime kansen tot actief en zelfsturend leren
- De leerkrachten van beide afdelingen creëren een stimulerende en structurele leeromgeving in aantrekkelijk ingerichte klassen.
- De leerkrachten van beide afdelingen hebben intentionele aandacht voor alle domeinen van Nederlands.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De leerkrachten van beide afdelingen realiseren een brede basiszorg.

Wat betreft het algemeen beleid

- De directie stuurt vanuit een democratisch leiderschap de inhoudelijke koers en de structurele organisatie van de school op een dynamische manier aan.
- Het schoolwerkplan ondersteunt een kwaliteitsvolle aanpak van vernieuwings- en veranderingsprocessen.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- In de kleuterafdeling kunnen de leerkrachten hun planningsdocumenten efficiënter en doelgerichter uitwerken.
- De leerkrachten van de kleuterafdeling kunnen de observatie- en evaluatiepraktijk doelgerichter afstemmen op het onderwijsaanbod.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het team kan het zorgoverleg sterker aanwenden in functie van het formuleren van concrete zorgvragen die leiden tot duidelijke acties binnen de basis- en de verhoogde zorgwerking.

Wat betreft het algemeen beleid

- De school kan in haar prioriteitenplan de gekozen werkpunten rangschikken volgens noodzaak en belangrijkheid en voor de gekozen prioriteiten een tijdspad uitzetten om de vernieuwings- of veranderingsacties te realiseren in de klaspraktijk.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het team van de lagere afdeling moet met de leerlingen de eindtermen van muzische vorming in voldoende mate bereiken met het leerplan als leidraad.

8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'
  - voor het lager onderwijs omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor muzische vorming.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **19-09-2019** opnieuw een controle uit.

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het kleuteronderwijs.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Guy DE ROOVER de inspecteur-verslaggever	Karliën TEIRLINCK de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	